

Sivil Toplum Kuruluşları
Uygulama ve Araştırma Merkezi

14. Sürdürülebilir Kalkınma Amacı

SUDAKİ YAŞAM

Temel Hedefler: Sürdürülebilir kalkınma için okyanusları, denizleri ve deniz kaynaklarını korumak, sürdürülebilir kullanmak

stkam.marmara.edu.tr

stkam@marmara.edu.tr

[marmara_stkam](https://www.instagram.com/marmara_stkam)

Kaynak:
Sustainable Development in the European Union, Eurostat

Her hakkı saklıdır.

- 14. SKA, okyanusların korunumunu ve sürdürülebilir kullanımını sağlamayı hedefler.
- Bu da denizlerin kirletiminin ve okyanuslardaki asitleşmenin azaltılması, aşırı balıkçılığın sonlandırılması, kıyıların ve kıyılardaki ekosistemlerin korunması gibi eylemlerden geçer.

Okyanusların Sağlığı

- AB; banyo suyunun kalitesi, ötrofikasyon ve okyanuslardaki asitleşme seviyesi gibi kriterlere bakarak 14. SKA'daki ilerlemeyi gözlemler.
- AB, izlediği deniz siyasetleri ve bölgesel deniz anlaşmalarıyla su kalitesini arttırmaya yönelik çaba içerisindedir. Bunun sonucu olarak su kalitesiyle ve denizlerin kirlenmesinin önlenmesi ile alakalı birtakım pozitif gelişmeler yaşanmıştır.
- Kıyı bölgelerindeki su kalitesi, karadaki faaliyetlerin sonucu yaşanan kirliliklere bağlı olarak etkilenmektedir. Karadaki faaliyetlere örnek olarak kanalizasyon atıklarının salınımı, atık içermesi muhtemel tarımsal ve kentsel atıkların salınımı verilebilir.
- Buna rağmen AB'de son birkaç yıldır kıyıya yakın bölgelerdeki su kalitesinde sürekli bir iyileşme görülmüştür.

2020'de AB kıyılarındaki yüzme alanlarının %88.4'ü mükemmel su kalitesine sahipti.

Verilerde kesinlik olmasa da her yıl 150 bin ila 500 bin ton plastik, AB ülkelerinden okyanuslara salınıyor.

2020'de okyanuslardaki yüzey suyunun ortalama pH derecesi **8.05** olarak tarihin en düşük seviyesine ulaştı.

- Su kalitesindeki iyileşmenin yanı sıra hem organik hem de kimyasal maddeler, denizlerdeki ekosistemler için tehdit oluşturmaya devam ediyor.
- Özellikle tarımsal atıklardan gelen fosfor ile azot bileşikleri ve belediyelerin saldığı atık sular, su ekosisteminde ve biyolojik çeşitlilikte hasara sebep olan ötrofikasyona yol açmaktadır.
- 2020'de AB'de 10 bin 907 km deniz suyu ötrofikasyondan etkilendi. Bu sayı, AB'nin münhasır ekonomik bölgesinin %0.20'sine tekabül ediyor.
- Su ile alakalı bir diğer tehdit ise çöplerin, plastik atıkların ve mikroplastiklerin neden olduğu kimyasal kirliliktir.
- Plastik kirliliği, denizdeki türleri boğarak veya hareketlerini kısıtlayarak ölümlerine sebep olmaktadır.
- Tek kullanımlık plastikler Avrupa sahillerindeki çöplerin yaklaşık %50'sini oluşturdukları için büyük bir problem yaratmaktadır. AB, bunun gibi problemlerle baş etmek için tek kullanımlık plastiklerin kullanımını kısıtlayan bir direktifi kabul etti.
- Denizlerdeki asitlenme, fotosentez gibi önemli süreçleri etkiler ve ekosistemler için olumsuz sonuçlar doğurur.

Suların Korunumu

- Balık ve deniz ürünlerinin tedariki, kıyıların korunumu gibi deniz ekosistemlerine ihtiyaç duyulan hizmetler, AB vatandaşlarının hayatları üzerinde etkilidir.
- Bu yüzden Avrupa Komisyonu ve AB Üye Devletleri; gıda güvenliği ve iklim istikrarı gibi alanlardaki negatif gelişmelerle mücadele etmek adına birçok adım atmışlardır.
- Deniz koruma alanlarının genişliği, 2012-2019 yılları arasında önemli ölçüde artmıştır. Bu genişliğin artmasında en çok katkısı olan ülkeler Fransa, Yunanistan, GKRY ve İspanya'dır.
- Deniz koruma alanlarının büyümesi pozitif bir gelişme olsa da bu durum türlerin ve habitatların iyi korunması için yeterli olmayabiliyor.
- Avrupa Çevre Ajansı'nın yayınladığı analizlerden birinde Avrupa denizlerindeki türlerin ve habitatların büyük bir kısmının "yetersiz koruma" statüsünde olduğu, deniz ekosisteminin durumunun genelde iyi olarak görülmediği belirtildi.

2019'da AB denizlerinin
%10.7'si koruma
altındaydı.

Sürdürülebilir Balıkçılık

- Kirliliğin yanı sıra, yaşam kaynaklarının sürdürülebilir olmayan biçimde kullanımı da AB denizlerindeki türler ve habitatlar için ana tehdittir.
- Bu nedenle biyoçeşitliliğin korunması için Avrupa'nın balıkçılık faaliyetlerini ekosistemin yararına olacak şekilde yönetmesi gerekmektedir.
- AB'deki balıkçılık faaliyetlerinin yönetilmesinde odak noktaları, adil erişim ve sürdürülebilir arzdır.
- Avrupa Ortak Balıkçılık Politikası ile AB, avlanma limitleri belirleyerek balıkçılık faaliyetlerinde sürdürülebilirliğe ulaşmayı hedeflemektedir.

Kuzeydoğu Atlantik'te avlanan balıkların dörtte birinin aşırı avlanmanın bir sonucu olarak avlandığı görülür.

- Balıkçılık faaliyetlerinde ölü balıkların sayısını kontrol altında tutmak, faaliyetleri yönetebilmenin bir yoludur. Ayrıca aşırı, yasadışı ve düzensiz avlanmaların önüne geçmek adına AB'nin attığı adımlar önemlidir.
- Deniz Stratejisi Çerçeve Direktifi de AB'nin sürdürülebilir balıkçılık yaklaşımında önemli yere sahiptir. Bu direktif ile balıkların ve kabuklu deniz ürünlerinin avlanmasında yaş ve büyüklük standartları önemli rol oynar.
- Kuşların ve deniz memelilerinin avlanması ile deniz tabanındaki tahribat da deniz ekosistemleri için tehdit oluşturulduğundan balıkçılık alanında ek önlemler alınması gereklidir.

